

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oglasila (inserate) vsprejema upravnilstvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 186.

V Ljubljani, v petek 14. avgusta 1896.

Letnik XXIV.

Vedno jasneje!

Naše liberalce vedno bolj razsodnost zapuša; oče omedleva, sinček socijalni demokrat se norčuje iz njega. Vse naše javno življenje sedaj odmeva od obupnih, grozopolnih klicev, socijalno vprašanje nam stoji nasproti kot najnujnejša zadeva naše dobe, in „Narod“ zahteva od nas: „Naj nam „Slovenec“ ne pridiguje o socijalni demokraciji.“ Boj proti socijalni demokraciji in proti liberalizmu za gospodarsko neodvisnost našega naroda je najvažnejši boj, od katerega je sedaj vse odvisno. Socijalni demokratje se norčujejo iz našega liberalnega časopisja. Hkrati pa iščejo zaveznikov v boju zoper cerkev.

Liberalcem ni všeč, da soc. dem. tako glasno resnico govore o njih, pa kaj hočejo? Socijalizem rase, liberalizem pada, slabejši bo padel močnejšemu v žrelo!

Naše politične razmere pojasnjuje precej zadnja „Delavčeva“ številka, katera se bori proti katoliški stranki, zasmehuje „napredno“ stranko, hvali svoje skrite zaveznike in vabi s svojim hripavim petjem o „jednakosti“ vseh ljudi slovensko ljudstvo v svoj tabor.

Za vzgled nekaj zanimivosti:

O „Narodu“ sodi socijalni demokrat:

„O ta vaša narodnost! „Delavec“ je imel že večkrat priliko, osvetiti vašo narodnost; narod uporabiti umejete res izbornu, slavna gospoda!... Narodnjaki, kojim vam je narodnost molzna krava!... Kako naši narodnjaki vzgajajo svoje otroke, o tem rajši molčimo... Rečemo tu samo: gospoda, ne hlinite se, ker se vam bo kmalu strgala krinka raz obraza. „Slov. Narod“ je list, kojega naj bi se inteligenca sramovala, list brez programa, brez načel. Citaj ga, saj ne veš, kaj hoče v socijalnem oziru, to je, kaj hočejo naši slavni odvetniki; cvet neumnosti... —

S kratka: misleč človek mora vzdihniti skoro vselej, kadar čita ta list — „ubogi narod, kateremu se vsiljuje „Slov. Narod“!

Torej socijem se ne zdi vredno, porabiti „Slov. Narod“ k složnemu delovanju proti katoliško-narodni stranki: premalenkosti jim je. Taki reveži brez načel se prezirajo, ker bomo v pretečem nam hudem boju šli preko njih glav.

Judovska sirena pa ni proti vsem tako osorna. Lepo je pohvalila slavnega „borilca“ za krščansko ljudstvo — Gabrščka. To je pač čudno: ta gospod, ki se hvali, da že mnogo let deluje „krščansko socijalno“, dobi tako lepo pohvalo od smrtnih sovražnikov vsega krščanskega ljudstva! In gospod Podgornik je tudi všeč židovskim plačancem. Ta strašni „narodnjak“, ta Slovan — je v milosti pri breznarodnih sovražnikih naše narodnosti! In tudi „Edinost“ je našla lepo priznanje pri brezverskih „sodrugih“! Mi nikogar ne „denunciramo“! Kličemo pa vas vse, da odgovorite javno in odločno: Ali greste v socijalistični tabor, ali stopite v naše vrste proti židovski brezverski in brezdomovinski stranki? Tu se bo bil odslej odločilni boj.

Torej „Narodovo“ gospodo socijalni demokratje prezirajo, ker jim je preneznatna, druge naprednjaške korifeje vabijo k sebi in poučujejo; proti komu se pa boré?

Mar se bore proti bogatim židom, kateri so krivi socijalne bede? O ne! Socijalni demokrat kakor pohleven psiček liže mastno roko bogatih židov, saj je plačan zato od njih! „Delavec“ pravi, da „morajo“ „deloma“ voditi židje delavski proletarijat. Ta židovska cunja pravi: „Trpin je že tak — oprostite vzvišena gospoda — da gre raje za židom, ki se zanj, recimo akopram iz sebičnih interesov, uspešno poteza, nego s krščencem, ki proti njemu neusmiljeno, tiransko navaljuje“. — Kdo pa je kriv socijalnega nereda, nego ravno židovski

oderuhi in denarni mogotci? Koga neki zatira katoliška cerkev? To dobro vedo ti plačani pisači, a pišejo nalašč neresnico, da se ne zamerijo svojim židovskim gospodarjem, ki so jih najeli, da bi še ves slovenski narod potlačili pod sramotni in pogubni židovski jarem.

Judežovo znamenje nosiš na čelu, internacionalna, vse osrečujoča socijalna demokracija!

Torej proti komu se bore socijalisti? Proti nikomur drugemu ne, nego proti „pobožni“ gospodi „Slovenčevi“, in proti veri, katero ta zagovarja. Nas priznavajo za svoje resne, jedine nasprotnike.

Jasno so zopet izpovedali svoje brezverstvo: „Za vero „Delavcu“ ni nič, on zaupa samo „svojemu razumu in razumu velike večine neinteresovanih mislecev“.

O katoliški veri je njegova sodba taka:

„Maziljeni gospodje, če sploh nimajo slame v glavi, ne verujejo samim sebi, kar govorijo“.

Pač je sedaj jasno vsakemu, kam se mu je obrniti. Dvojna pot je Slovincem odprta: Hoditi jim je po poti pozitivnega krščanstva ali po poti brezverske socijalne demokracije. — Mi poznamo prvo pot kot jedino pravo in rešilno za naš narod, zato vstrajamo odločni in nevstrašeni na tej poti. Liberalcem, naprednjakom in narodnjakom našim se pa tudi treba kmalu odločiti. Razmere se vedno bolj čistijo.

Okrožnica Leona XIII. o jedinstvu cerkve.

(Dalje.)

11. Papež je torej glavar škofov; da je temu res tako, dokazujejo sv. Oče iz zgodovine. Ta podločnost pa škofom ni v sramoto, ampak le v čast.

LISTEK.

Barut-jok!

Turška novela. — Posl. D.

„Francozi ste vsi jednaki. Vi ste prepričani, da je vsaka iznajdba na ta ali oni način vaše delo, če prav samo prežvečite in po svetu raznesete stvari, ki so bile znane že pred več stoletji.“

Tako se je jezil proti meni stari Hamed-paša, ki je ležal na mehki pernici spuščal v zrak goste valčke iz dišeče smodke. Po duhu je pravi parižan, čeravno je rojen na Bosporu; vendar je ohranil še dve orientalski navadi: turški se oblači in kadi močni, višnjevi tobak. Bral je veliko in je precej bistroumen; vé tudi veliko pripovedovati.

„Ko sva malo prej govorila o hipnotizmu,“ govori paša dalje, „se niste mogli dovolj pobahati z velikanskim napredkom, ki sta ga dosegli Francozi v tej skrivnostni znanosti. Prosim, le poslušajte me; dokazati vam hočem, da je bil hipnotizem znan na Turškem že v prejšnjem stoletju in da je dosegel prav lepe vpehe.“

Na moje prošnjo pripoveduje paša:

„Dotlej še ni videl svet tacega pisma, kakor ga je poslal Karski paša Selimu III., ki ga ni pisal niti na papir, niti na pergamen; bilo ni na njem

nobenega voska in nobenega pečata. Ko ga je pa Selim prejel, se je od strahu prevrnil po mehkem divanu.

Vse pismo je sestajalo iz osmih znamenj, ki so povedala dve silno važni besedi, kar se lahko izprevidi iz tega, da je sultan ves besen divjal, ko ju je prebral. Čudno pa je, kako je moglo priti to nesrečno poročilo od Kars-a v Erzerum-u prav tja do Bospora v enem dnevu, ker najhitrejši jezdec potrebuje za to pot najmanj teden dni.

Tako-le se je to zgodilo. Veliko pred iznajdbo brzovanja so izumili bistroumni predniki moji prav izvrstno in hitro sredstvo, s katerim se more razgovarjati ali poročati iz najdaljših krajev v prav kratkem času.

Zjutraj tistega nesrečnega dne vzame stražnik na najvišjem delu Karske trdnjave stoječ svoj dolgi črni plašč in zamaha z njim po zraku. Čuvaj na trdnjavi Muzurdaghu, to zapazivši, napravi ravno tako s svojim plaščem, in to se ponavlja od trdnjave do trdnjave, od pečine do pečine skozi Agdah in po dolini Kisil - Irmak prav do Skutari-ja. Sultanov pisar, ki je stal na vrhu visoke palače in pazil, če prihaja morebiti od kodi kak „brzjav“, je zapisal, ugledavši črni plašč, na pergamen črko B.

Med tem je obrnil čuvaj na Karsu svoj plašč narobe in pokazal svetlo rudečo notranjo stran.

Predno je potekla ura, je kazalo na stotine plaščev po raznih trdnjavah in višinah svojo lepo rudečo stran in sultanov pisar je zapisal na pergamen črko A.

Celi dan so se gibali plašči, zdaj črni, zdaj rudeči, kakor je bilo treba po znanem alfabetu. Klicarji po mošejah so že klicali vernike k molitvi, ko je pisar zapisal zadnjo črko.

„Barut-jok!“ — „smodnik je pošel!“ je naznanjal Karski paša sultanu.

To je bilo silno važno poročilo; kakor hitro smodnik poide, se trdnjava ne more več braniti. Paša je prisiljen udati se na milost ali nemilost.

Ko je korakal služabnik počasnim korakom v sultanovo stanovanje, je mislil o posledicah tega nesrečnega poročila. Bal se je sprejema, ki ga je čakal; s sklonjeno glavo je izročil pismo padišahu v roke.

Saj se ni bal zastoj; komaj je ugledal sultan usodno pismo, je jel strahovito besneti in ukazal je takoj naložiti služabniku 40 palic, za vsako črko po pet.

„To je še sreča“, misli zvesti sluga sam pri sebi, tolažeč se s filozofijo udanosti v voljo sultana, kar je prva lastnost pravega moslemina, „sreča je, da je poslal paša brzjavno poročilo, kajti, naj bi bilo pismo kakor sicer: „Dika celega sveta, go-

5-251

„To oblast, o kateri smo govorili, nad zborom škofov, naznanja sv. pismo prav jasno, pripoznavala in učila je cerkev v vseh časih. Izreki občnih cerkvenih zborov so večinoma le taki: „Brali smo, da je rimski papež sodil škofo vseh cerkva; o tem pa nikdar nismo brali, da bi bil kdo njega sodil.“ (Hadrijan II. v nagovoru rimskega zbora leta 869.)

Kot vzrok temu se navaja, ker „ni višje oblasti, kakor je oblast apostolskega stola,“ kakor piše Nikolaj carju Mihaelu. Zato pravi Gelazij o sklepih cerkvenih zborov: „kakor to, česar prvi Stol ni potrdil, ne more obstati, tako je cela cerkev vsprejela, kar se je njemu pravo in dobro zdelo.“ (Ep. XXVI. ad ep. Dardaniae, n. 5.). In res bila je vedno navada rimskih papežev posvetovanja in sklepe cerkvenih zborov potrditi ali pa zavreči. Tako je Leo veliki zavrgel določila nepravlega cerkvenega zbora v Efezu, Damaz onega v Ariminiju, Hadrijan I. onega v Carigradu. XXVIII. kanon cerkvenega zbora kalcedonskega ni nikdar zadobil veljave, ker ga apostolski Stol ni potrdil in odobril. Po pravici je tedaj na petem lateranskem cerkvenem zboru Leo X. določil:

„Le tačasni rimski papež ima polno pravico in oblast nad vsemi cerkvenimi zbori, ne samo sklicevati jih in prelagati, ampak tudi razpuščati; to pa je razvidno ne le iz dokazov sv. pisma, izrekov sv. očetov in drugih rimskih papežev ter iz določb svetih kanonov, ampak tudi iz pripoznanja cerkvenih zborov samih.“

Gotovo dokazuje sveto pismo, da so bili ključni nebeškega kraljestva izročeni jedino le Petru, in ravno tako gotovo je, da je bila oblast vezati in razvezovati ob enem dana apostolom in Petru; toda nikjer ni povedano, da bi bili apostoli prejeli najvišjo oblast brez Petra in proti Petru. Od Jezusa Kristusa je gotovo niso sprejeli. — Zato pa vatičanski cerkveni zbor s svojo določbo o bistvu in obsegu prvenstva rimskega papeža ni uvedel nobene nove misli, ampak je le potrdil staro in neprestano vero vseh stoletij.

Ta podrejenost podanikov dvema oblastima pa ne povzročuje nikake zmešnjave v upravi. Kaj takega sumiti nam najprej prepoveduje modrost božja, po čegar sklepu je vladarstvo tak način zadobilo. Poleg tega treba pa je paziti, da se red stvari v medsebojni zvezi le tedaj ruši, če ste pri ljudstvu dve oblasti iste moči, nobena drugi ne podvržena.

Toda oblast rimskega papeža je najvišja, splošna, popolnoma neodvisna, oblast škofov pa je z gotovimi mejami omejena in ne popolnoma neodvisna: „Ni umestno, da bi bila dva jednaka predstojnika iste črede. Če sta pa dva, izmed katerih je eden odličnejši ko drugi, postavljena čez isto ljudstvo, ni to neumestno. In na ta način zapovedujejo istemu ljudstvu župnik, škof in papež.“ (S. Tomaž Akv. In IV. Sent. dist. 17, a 4, ad g. 4, ad 3.). Rimski papeži pa hočejo, pomneč svoje dolžnosti, najbolj med vsemi ohraniti v cerkvi to, kar je božja naprava. Kakor tedaj svojo oblast s primerno skrbjo in čuječnostjo varujejo, tako so se

vedno trudili in se bodo še stanovitno trudili, da bode oblast škofov nedotaknjena. Vso čast, ki se izkazuje škofom, in vso pokorščino smatrajo tako, kakor da bi se njim skazala. „Moja čast je čast cele cerkve. Moja čast je neomajana čilost mojih bratov. Tedaj sem v resnici počeščen, kadar se nikomur dolžna čast ne odreka.“ (S. Gregor. M., Ep. I. VIII. ep. XXX. ad Eulogium.) (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 14. avgusta.

Boj za enakopravnost v Čehih. Ker se vedno bolj množe krivice, ki se gode Čehom, posebno v onih krajih, koder so v manjšini, so storili češki poslanci in drugi vodje naroda, potrebne korake, da se preprečijo nadaljne krivice. Kakor razni drugi občinski sveti, tako je tudi praški mestni svet vsprejel v tem oziru zelo umestne predloge. Državni in deželni poslanec Kaftan je obširno poročal v zadnji seji praškega mestnega sveta o nečuvnem zatiranju čeških manjšin ter pripomnil, da bode v takih slučajih zelo težko zdržati se praškim Čehom, da ne bi svojim nemškim someščanom povračevali tako, kakor ravna jo ti s češkimi manjšinami v nemških mestih. Vlada ne stori ničesar v varstvo češkega naroda, najbrže vsled tega, ker meni, da je češka glava potrpežljivejša nego nemška pest. Ako ni na Češkem nikakih zakonov za Čehe, tedaj naj pa le pazijo praški Nemci, kako bodo izhajali. Konečno je stavil nastopne predloge: „1. Vlada se pozivlja, naj prepreči nasilstva zoper češke manjšine. 2. Mesto Praga naj se postavi na čelo pričetke akcije v blagor čeških manjšin. 3. Praško mesto mora povsodi podpirati zatirane Čehe“. Podobne predloge je vsprejel tudi okrajni odbor mesta Kralj. Vinogradi ter takoj v prvi seji določil 1000 gld. v podporo bojkotovanih Čehov v „nemških“ mestih. Nemci na Češkem naj bodo prepričani, da se bodo morali udati prej ali slej opravičenemu pritisku od češke strani in odjenjati od svojega, avstrijskim Slovanom sploh znane nasilstva.

Odstavljen okrajni glavar. Okrajni glavar v Litavi, Julinek, je dal pred nekaj dnevi odstraniti češke napise nad prodajalnicami, s katerimi so se prebivalci odvrčevali od nemških trgovcev in tako prav lahko izvrševali svojo narodno zapoved: svoji k svojim! Popolno umevno je, da je tako nečuvno podenjanje v obilni meri razburilo češko prebivalstvo, ki je takoj vložilo pritožbo pri ces. namestniku baronu Spens-Boodenu. Ta je dal celo stvar natančno preiskati ter odstavil glavarja za nedoločen čas od službe. Nemci se seveda grozno jeze nad tem namestnikovim korakom in na najbolj neosnovan način napadajo namestnika, češ da ravna popolno pristansko in podpira Čehe v zatiranju Nemcev, akoravno ni ukrenil nič drugega, nego kar mu velevala pravičnost.

Sloboda v Galiciji. Minule dni se je pripetil deželnemu poslancu Novakowskemu slučaj, ki zopet dovolj jasno priča, kako malo marajo slišati poljski žlahčiči in njihovi služabniki o kaki, tudi najmanjši slobodi. Na volilskem shodu, ki se je vršil

v Wyziatci, je okrajni komisar nekoliko zaviral zborovanje s tem, da je kazal na neko določbo zborovalnega zakona. Imenovani poslanec je dokazoval komisarju, da nima ta točka nič skupnega z zadevo, o kateri se ravno obravnava, ter ni hotel pritrditi njegovim izvajanjem. Vsled tega je zapovedal komisar navzočim orožnikom, naj ga odvedejo k okrajnemu glavarstvu. Ta je seveda takoj oprostil poslanca Novakovskega, ki se je brzojavnim potom pritožil na ces. namestništvo in notranje ministerstvo. Nadejati se je, da dobi poslanec Novakovski potrebno zadostilo.

Poslanica kneza primasa Vaszaryja povodom jutrajšnjega praznika je zelo časa in kraju primerna. Knez vspodbuja katoličane, naj postanejo gorečnejši častilci Marijini, in navaja celo vrsto zgodovinskih podatkov, ki dokazujejo, da je bila Ogerska na njeno priprošnje obvarovana hudih nesreč. Nadalje pozivlja vernike, naj jo prosijo varstva zoper nevarne navale sedanjega stoletja, posebno pa zoper nevarnosti socijalizma. — Ogerska je zelo razžalila Odršenika in se zelo oddaljila od češčenja svoje patrone, zato so jo zadele tolike nesreče. Konečno prosi vernike, naj obnove pogašajoči ogenj miru in ljubezni na Ogerskem, da bo plapolal zopet v svetlem plamenu.

Volilni red na Norveškem. Minule dni so objavili listi potrjeni zakon, s katerim se spreminja volilni red za norveško poslansko zbornico. Kot neka posebnost novega volilnega zakona je določba, da smejo voliti ne samo trajno naseljeni, marveč tudi v dobi volilne borbe izven države se nahajajoči državljani. Take vrste volilcev je veliko število, kajti dve tretjini ali okolu 750.000 norveških prebivalcev se živi z ribarstvom in se nahajajo večinoma zunaj na odprtem morju. Ta nova določba je pa zelo hud udarec za sedaj vladajočo radikalno stranko, kateri je zvesto sledilo kmečko prebivalstvo. Ribiči in trgovci gotovo ne bodo marali za kmečke zastopnike ter si bodo raje izbrali može iz svoje sredine. Novi volilni zakon bode zopet oživil meščansko in obrtno stranko, ki se dosedaj nista veliko brigali za volilne borbe.

Anglija in nemiri na Kreti. Ze pričetkom tekočega tedna so prinašali vsi časniki raznovrstne vesti o nameravani blokadi otoka Krete. Pri tej priliki se je zelo pogostokrat imenovala Anglija, ki je dala povod tej govorici. K vsemu temu pa je trdovratno molčala angleška vlada in šele včeraj se je oglasil v angleški spodnji zbornici državni podtajnik Curzon, ki je jasno označil stališče Anglije nasproti Kreti ter grški vladi. Govornik meni, da stori grška vlada vse, karkoli je mogoče, da zabrani nadaljni dovoz streliva in orožja na Kreti. Javno mnenje na Grškem je seveda vznemirjeno v največji meri, tako da vkljub raznim odredbam še lahko uhajajo ladije iz grških pristanišč. Cel otok je podoben skladišču za smodnik in le neznatne iskre je potreba, da se razpoči. V mnogih slučajih trpe Mohamedanci ravno tako, kakor kristijani (!). Zbornica naj se toraj nikar ne izjavi niti za jedno niti za drugo stran. Stavili so se predlogi, naj bi vse velemoči podpirale Turčijo, ko je nameravala obkoliti otok Kreto in na ta način zabraniti nadaljni dovoz orožja. Misel je bila brezdvomno dobra, toda angleška vlada gleda še nadalje. Blokada je vsekako dvomljiva operacija, ako jedna moč ali del močij posreduje mej vladarjem in njegovimi podložniki, še dvomljivejša pa je, ako se posredovanje omeji samo na zatiranje upora, kar se sicer zamore opravičiti. Vlada misli, da ni dolžna sultanu pomagati z angleškim brodom, ne da bi dobila gotovost in poročstvo za Kreto. Salisbury je že izjavil, da je voljan proučevati vprašanje, se li zamore vlada pridružiti ostalim velevladstvom, da bi bile porok za izpolnjevanje sklenjenih pogojev mej vlado in Krečani. Govornik nikakor ne veruje, da bi dotične stranke odobravale zvezo z Grško, in vlada še vedno upa, da se upor kmalu poleže in se obe stranki zjedinita. Vlada odklanja vsekako zahtevo, da bi se porabila moč Anglije samo zato, da bi se zatrl upor in bi se s pomirjenjem ničesar drugega ne doseglo, kakor nove obljube od strani turške vlade. Vlada je pa mislila ob enem tudi na odgovornost, katero je povzročila naloga vzdrževati evropski mir in zabraniti katastrofo, ki bi bila gotovo veliko huja, kakor dosedanje grozovitosti. — Iz navedenega, v spodnji zbornici odobranega govora je razvidno, da kažejo z Anglijo vred vse evropske velevladi premalo odločnosti, da bi storile potrebne korake v dosego potrebnega miru.

spod vseh gospodov! Udani suženj poljublja najnižjo stopnjico tvojega visokega prestola, ki se dotika neba . . .“ i. t. d. — bi moral vse svoje življenje — Allah mi ga podaljšaj — dobivati palice, — pa bi še ne bilo konca“.

Glasni udarci, ki so jih naložili ubogemu slugi, in ki so odmevali prav do ušes sultanovih, so ga nekoliko omečili. Ukazal je, naj mu pokličejo velikega vezirja. Ime mu je bilo Ibrahim. Bil je že star, — vendar prekanjen in zvit kot mlada lisica. Njegovo oko je nenavadno bliščalo in imelo čudovito moč.

Ko je vstopil s sklonjeno glavo in po predpisu svoj „Salem alejkum“ večkrat ponovil, mu je vrgel padišah za odzdrav svoje sandale v glavo. Tak vsprejem sicer ni obetal kaj posebno dobrega, vendar je Ibrahim sandale pohlevno pobral, jih poljubil in položil k nogam sultanovim, potem se pa še nekoliko nižje sklonil.

„Ti lenuh! pes!“ je kričal sultan in se vzdignil s svojega sedeža, „tako čuvaš čast armade! Ne čudim se več, da ji dajejo Rusi brco za brco, če so vsi vojskovodje v istem položaju kakor zapovednik Karski trdnjavi, in jim primanjkuje smodnika, da bi se branili. Če mu manjka smodnika, kako naj pa strelja? Najprvo mi povej, če je mogoče, da manjka tako važni trdnjavi streljiva?“

„— Morda . . . so porabili poslednjo zalogo“, pravi Ibrahim, ne da bi si upal pogledati sultana.

„Ti si osel, Ibrahim! Zapri naj bi te v najglobokejšo luknjo. Čudim se, da nisem tega že davno storil. Karski paša bi dobil streljiva, če bi imel denar. Jutri mora torej oditi na vse zgodaj hitra karavana s tisoč vrečami!“

„Tisoč vreč imam jaz; odkod naj pa vzamem denar, da jih napolnim?“

„To me malo briga“, pravi sultan hladnokrvno. „Čemu sem te pa imenoval svojega vezirja? Pojdi k mojemu bankirju, Grku, ali — če ti je Perzijanec ljubši, — ki mi je zadnjič tisoč pijastrov posodil.“

„Povelje se bode spolnilo točno“, odgovori vezir pohlevno; „jutri odpošljem denar v Kars.“

Ves srečen, da je tako po ceni odšel spred sultana, je hitel k Hasanu, od katerega je hotel dobiti tisoč vreč denarja. Zviti Perzijan pa ne dá denarja drugače kakor, da obdrži sam dvajset odstotkov. Ker je imel nakaznico na 1000, jih je izplačal le 800; toda povelje sultanovo je bilo, naj se odpošlje 1000 mošenj denarja in ne 800; torej napravi zviti bankir nakaznico na 2000, izplača jih pa le 16 sto.

(Dalje sledi.)

Cerkveni letopis.

Zlata maša

preč. gosp. župnika in duh. svetnika Jožefa Kerčona v Predosljih dne 2. avg. 1896.

„Sanctificabisque annum
quingagesimum, — — — —
— — — — ipse est enim jubilaeus“.
(Lev. 25, 10.)

Ko je duhovnik 50 let preživel v vzvišenem svojem poklicu, v katerem je delal za povečanje časti Božje, za zveličanje duš, ostavi se v duhu pri velikem mejniku svojega življenja — ozre se nazaj, in prepričan, da kar je storil in dosegel, je storil in dosegel le s pomočjo svojega Božjega Učenika, se spomni sv. pisemskega opomina „sanctificabis annum quingagesimum!“

Tako izredno slovesnost zlate maše svojega župnika doživela je župnija sv. Siksta v Predosljih dne 2. avg. t. l. Ta dan hotel se je preč. g. župnik Bogu dostojno zahvaliti, a tudi farmani niso zamudili prilike mu odkriti svoje hvaležno srce za skrb, katero jim za vse dobro vneti gosp. zlatomašnik skazuje že nad 32 let.

Pred vhomom v župnišče so zapisane besede iz 33. psalma: „Poveljujte Gospoda z menoj“. — In res že predvečer zlate maše zbrala se je cela fara na lepo okrašenem prostoru pred župniščem, da poveljuje Gospoda s svojim duhovnim očetom, in se veseli, da ga je Gospod v blagor župnije podpiral skozi toliko let, da je mogel z Božjo pomočjo župnijo tako modro voditi. Po litanijah, ki jih je gosp. zlatomašnik sam opravil pred Marijinim altarjem, pričela se je prava ljudska slavnost pred župniščem. Rakete, visoko v zrak švigajoče, bile so prava podoba, kako se danes srce zlatomašnika in vseh hvaležnih farmanov visoko k Bogu povzdiguje, in umetni ogenj je čarobno razsvetljeval neprešteto množico duhovnih otrok g. zlatomašnika. Na to se razvije dolga vrsta dečkov z raznobarvenimi lampijoni. Ti se slednjit vstopijo pred župniščem v kolo; v sredo pa vzamejo ta dan nekoliko pomnoženi mešani zbor domačih cerkvenih pevcev, ki je pod spretnim vodstvom g. nadučitelja D. Cesnika navdušeno zapel tri pesmi gosp. zlatomašniku. Te pesmi so bile: „Nazaj, v planinski raj“ (P. Hugolin Sattner), „Pogovor z domom“ (Volarič) in „Zlatomašniku“ (J. Zupan). — Ko se med drugo in tretjo točko na željo prikaže g. zlatomašnik iz župnišča, pozdravi ga navdušeni „živijo“ in starejši ključar farne cerkve, g. France Umnik, spremljan od drugih ključarjev se mu zahvali v imenu farmanov za modro vodstvo fare skozi celih 32 let. Zakaj v tem času je g. zlatomašnik zraven krasno prenovljene farne cerkve, o katere prenovitvi je že „Slovenec“ svoječasno poročal, skrbel za olepšanje vseh podružnic, izmed katerih je dve malone popolnoma na novo sezidal. A gosp. zlatomašnik, povdarja dalje govornik, ni skrbel samo za lepoto zidane hiše Božje, ampak še v večji meri za lepoto žive hiše Božje, namreč src sebi izročenih. Te je neutrudno učil, tem delil sv. zakramente, umirajočim ob vsaki uri po dnevu in po noči. Zato, pravi, imamo farmani dovolj uzroka veseliti se veselega današnjega dne, in Boga prositi, naj nam modrega pastirja tudi po zlati maši še dolgo, dolgo ohrani!

Seveda se je g. zlatomašnik za te ljubeznive in hvaležne besede svojih farmanov srčno zahvalil, želeč, naj Bog sam milostno blagoslovi, kar je on sejal. — Nato je zapel zbor tretjo pesem „zlatomašniku“, in domu vračujočemu se ljudstvu razsvetljeval je temno noč z neštevilnimi lučicami obsejan zvonik farne cerkve, podobno kakor je gosp. zlatomašnik svetil skozi toliko let z besedo in izgledom svojim ovčicam.

(Dalje sledi.)

Tedenski koledar.

Nedelja, 16. avgusta: 12. pobink.; evang.: O usmiljenem Samarijanu; Luk. 10; Joahim, oče D. M. Ponedeljek, 17. avgusta: Emilija d. m. Torek, 18. avgusta: Hijacint, Agapit m. Sreda, 19. avgusta: Ludovik Tol. šk. Četrtek, 20. avgusta: Bernard, op. Petek, 21. avgusta: Ivana Frančiška Frem. Sobota, 22. avgusta: Timotej in Simforijan mm. — Solnce izide: 20. avgusta ob 5. uri 11 minut; zaide ob 6. uri 55 minut.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. avgusta.

(Shod delavskih stanov.) Za bližnja dva praznika sta v Ljubljani napovedana dva shoda in sicer

shod zastopnikov krščansko-socialnih delavskih stanov in strankarski shod socialnih demokratov. — Živahno gibanje mej socialnimi demokrati je pač najresnejši opomin, kako treba vse sile napeti, da obvarujemo slovenski narod pred social-demokratsko povodnjo. Zato želimo, da se na shodu krščansko-socialnih delavskih stanov kakor lani, tako tudi letos poživé v srčnosti in vstrajnosti vrli krščansko-socialni bojovníki ter da z novimi močmi podprti hite vsak na svoj dom, kjer naj širijo zanimanje za krščansko-socialno organizacijo delavskih stanov, ki je najboljša jez proti pogubni socialni demokraciji! (Zidanje v St. Jakobskem oddelku v Ljubljani.)

Vlani ob potresu je primeroma najmanj trpel Sent-jakobski del ljubljanskega mesta. Pokazalo se je pa kasneje, da je treba marsikatero hišo podreti, ker zavoljo slabe podlage in posebno slabega stavbenega materiala so se razpoke vedno bolj širile (zjale). Dozdaj so podrli na Starem trgu Blaznikovo hišo št. 12, Bartelovo št. 20, obe Plavčevi št. 30 in 32. G. Marija pl. Plautz bode namesto sedanjih hiš sezidala krasno trinadstropno poslopje z lepim pročeljem, pri tleh bodo prodajalnice. Kranjska stavbinska družba je hiši vže podrli, še te dni odpelejo ves stari material, prihodnji teden se misli pričeti kopati temelj. Ker nameravajo neki zazidati starinarsko stezo, se delo precej zakasni. G. Blazniku zida hišo domača tvrdka Zupančič, g. Bartelu tržaška firma. Na sv. Jakoba nabrežju je podrli molar Bahovec svojo hišo, g. Faleschini mu je postavil novo dvonadstropno že pod streho. Prejšno Schlafferjevo hišo podirajo sedaj ob sv. Jakoba nabrežju; spredaj na sv. Jakoba trgu je že sezidano dvonadstropno poslopje. Na Žabjaku ste novi hiši gospe Sterletove, dvonadstropna, novembra bodo že v njej stanovali, in Kuharjeva št. 10, enonadstropna, ki je tudi zgrajena namesto stare. Na Karlovski cesti so doslej podrli hiši gospe Rastoharjeve, ki je že novo enonadstropno zgradila, hiše gospe Omejčeve pa še ne stavijo. V Kurji vasi zida g. Jan. Mohorč novo enonadstropno hišo, na Ižanski cesti se stavi več malih hišic. Ker gradijo namesto prejšnjih nizkih hišic večnadstropna poslopja, je upati, da v petih letih dobimo v Ljubljani cenih stanovanj.

(Z Bleda.) 13. avgusta. Število naših tujcev se je od 15. julija do 1. avgusta, tedaj v teku pol meseca pomnožilo za 325 tako, da se je letos do pričetka tega meseca nastanilo pri nas 507 strank z 912 osebami. Pač lepo število in priporočilno za naš kraj. Ljudje tožijo, da letos ni kaj bogatih Krezov, tudi posebnih kapacitet nimamo v svojem okrožju, kakih nadvojvod, kakor druga leta. Največ tujcev je kupcev, tovarnarjev, veliko takih, ki samo kupone režejo, mnogo je tudi vojakov. Velika večina je seveda ženstva, moških primeroma jako malo. Tudi duhovniki se radi pri nas oglašajo, ni skoraj dneva, da bi ne bila na otoku kaka sveta maša, večkrat tudi po pet ali še več. V soboto na Veliki Smaren bode na otoku ob desetih slovesna služba božja. Za letovičarje letos vsako nedeljo in praznik mašuje ob deveti uri mesto umrlega g. Čarmana ljubljanski mestni katehet gospod Mavrilij Šarabon. Vsakdanjih gostov je pa bilo letos že na tisoče in tisoče, vzlasti nedeljskih, ki pridejo k nam na kratak izlet in oddihlejš ali pa mimogredé iz Brezij ali Sv. Višarij. Dež, ki nas že teden dni nadleguje, nam je nekoliko gostov odgnal, upamo pa, da se vreme razvedri v največje veselje naših gostoljubnih krčmarjev. Vsak stalni gost plača letoviške takse 3 gld., za godbo pa 1 g'd. Kar so se Riklijanci ukrotili, ima Bled še veliko lepšo podobo, vse izgleda bolj pošteno ter nastopa elegantneje. Bil je pa tudi že zadnji čas!

(Iz Vranje Peči) 12. avgusta 1896. Zopet toča, debelejša kakor zadnjič. V enem tednu je dvakrat pobila. Če prirožlja v tretjič, ne bo mogla več veliko škode narediti.

(Iz Črne Vrha) 13. avgusta: Tombolo priredi kmetijska podružnica v Črnem Vrhu v nedeljo dne 16. avgusta t. l. Dobitkov bode 20. Glavni dobitek junica belanske pasme. Drugi dobitek železno oralo. — Vzajemno zavarovalna banka „Slavija“ podarila je prostovoljnemu gasilnemu društvu v Črnem Vrhu 25 gld. kot odškodnino za poškodovano orodje in za sežgane cevi pri požaru dne 20. julija. Ako pomislimo, da je škoda pri gasilnih pripravah precej velika in da je gasilno društvo obvarovalo vsa soseda, zgolj pri „Slaviji“ zavarovana poslopja, potem ne moremo reči, da se je „Slavija“ dobro obnesla. Zavarovalnica „Avstrijski Phoenix“, ki šteje v Črnem Vrhu le malo zavarovancev, je podarila pri

tej priliki 30 gld. — Tudi tukajšnjim prebivalcem letošno deževno vreme silno nagaja. Gorjani niti sena, t. i. prve košnje niso pospravili. Mnogim se valja seno po cel teden na dežju, da je že vse črno. Krompir močno gnije. Zita so vsa poležena. Letina se torej nikakor ne obeta dobra.

(Z Notranjskega) se nam poroča: Nedavno ste priobčili dopis o bistriškem sodniku g. Kovaču. A ta dopis je bil zelo pomanjkljiv, ker se je ogibal fakt, ki označujejo tega gospoda sodnika. S strankami občeje ta gospod tako surovo, da je moral nekoč v svoji lastni uradni pisarni požreti očitiranje, da se vede kakor stekel pes. V nekem slučaju je vpil v pisarni nad kmeti: „Kdo vas je lagati naučil? Ali ste se to pri f. . jih naučili? — V drugem slučaju je kmeta po krivici kaznoval, dal ga je v zapor. Storil je to iz jeze nad trnovsko posojilnico, od katere si je dotični kmet izposodil denar. Pozneje ga je vendar jela vest peči, poklical je kmeta, predno je še potekel čas kazni, k sebi in mu obljubil, da mu odpusti ostalo kazen, če kmet prizna, da je zaslužil kazen. Kmet — v resnici zaveden Notranjec — je to odklonil, a gospod Kovač ga je — vendar le izpustil. — To so le nekatere črtice iz sodnikovanja gospoda Kovača. Toda gradiva imam še veliko več na razpolago, ki se porabi v primerem času. Le toliko bodi še povedano, da ugled pravosodstva vsled kozolcev gospoda sodnika Kovača v bistriškem okraju tako trpi, da mora to vsak prijatelj reda iz srca obžalovati.

R . . . e.

(Od Sv. Gregorja.) Nevihta nad nevihto! Dne 12. t. m. smo imeli zopet grozen dan. Oblak se je utrgal, deževalo je prav močno nad dve uri. Zemlja se je odtrgala na mnogih krajih in povzročila nekaterim gospodarjem ogromno škodo, ker jim je voda pobrala prst iz njiv. Mnogim je voda odnesla po 100 voz prsti. Videli smo, da so bile vse doline v vodi. Za dežjem je prišel hud vihar ter je turšico deloma izruval, deloma pa povalil, tako da ne bodo kmetje nič imeli spraviti v jeseni. Letos je bilo tako lepo polje, da že več let ne tako, in zdaj ne bo kaj spraviti v kašče. Kranjska dežela res veliko trpi letos. Skrajni čas je, da se tudi za deželo kaj stori. Tudi treskalo je, da je bilo groza. — Našteli smo drugi dan 5 dreves, katere je strela razrušila. Hudi časi se nam obetajo. Pa potrpite v duhu pokore!

(Iz Polh. Gradca) 13. avg. Dan slavnosti odkritja Riharjeve plošče k stoletnici njegovega rojstva je odločen na torek 25. avgusta t. l. Vspored slavnosti je sledeči: 1. Vsprejem gostov na Pristavi. 2. Slovesna sv. maša z govorom v župnijski cerkvi ob 10. uri. 3. Slavnostni govor povodom odkritja plošče v slavljenčevi rojstni hiši na Pristavi. 4. Petje. 5. Skupni obed na Pristavi pri „Pratkarju“. Udeleženci blagovolijo naj najkasneje do 20. t. m. sporočiti, se li udeležijo skupnega obeda. Kuvert 1 gld. 50 kr. z vinom. Naročila naj se blagovolijo poslati tajniku odbora za Riharjevo slavnost, g. Jankotu Bajec-u, nadučitelju v Polh. Gradcu. Zeleti je, da bi bila udeležba mnogobrojna, kajti vsakemu je znano, kaj je storil pokojni Gregor za cerkev in narod, kojima je posvetil vse svoje moči. Ako se že v zadnjih letih vsakemu „Minnesängerju“ stavijo spomeniki, zakaj bi se pač dostojno ne vršila slavnost v proslavo našemu priljubljenemu Gregorju. Vsaj odmevajo njegove ljubke pesmice ne le med štirimi cerkvenimi stenami, marveč tudi na prostem čuješ skoraj vsak dan njegove napeve prepevati. Preslavimo spomin istega, ki je proslavil slov. rod s svojimi skladbami. Na svidenje na dan 25. avg. v Polhovem Gradcu! — Odbor za Riharjevo slavnost v Polh. Gradcu dne 13. avg. 1896.

(„Narod“ pred sodiščem.) Pravni praktikant pri dež. sodišču v Gorici g. Fr. Pavletič. je tožil „Narod“ pri okr. sodišču, ker mu je ta očital, da je dr. Mahničeva podrepanica. — V sredo je bil urednik „Narodov“ vsled tega obsojen zaradi razžaljenja časti na 20 gld. kazni event. štiri dni zapore, ter da razžaljenje prekliče v svojem listu.

(Dar.) Za družbo sv. Cirila in Metoda prejeli smo 7 gld. 35 kr. kot čisti dohodek cirkuza v Dobropoljah pri gosp. Berkavsu. — Bog plačaj blagim dobrotnikom.

(Volitve na Štajerskem.) Volitve za deželni zbor štajarski se bodo vršile v kmečkih občinah dne 21. septembra, za mesta, trge in kupčijski zbornici dne 23. septembra. „Slovensko društvo“ je sklicalo shod zaupnih mož iz vseh okrajev spodnještajarskih, ki se bode vršil prihodnji ponedeljek dne

17. avgusta v Mariboru, v dvorani hotela „Stadt Wien“ ob 3. uri popoldne. Mi želimo in tudi upamo, da bodo zaupni možje slovenski in njihovi voditelji izbrali izmed svoje srede za kandidate za kmečke občine krščanske, modre in odločno slovenske moze, ki bodo znali in hoteli braniti pravice svojih volilcev nasproti nemškoliberalni večini v štajerskem deželnem zboru. Povsem moramo tudi odobravati misel, da mora slovenska stranka po vseh spodnještajerskih mestih in trgih postaviti slovenske kandidate. Čemu bodeče truje v slovenskem telesu? V istini je večina prebivalstva v spodnještajerskih mestih in trgih slovenska, le ponemčeni in nemškutarji zaničujejo svojo rodno mater ter se družijo z nasprotniki. Volilce treba organizovati, politično izšolati in tako svetu pokazati, da tudi po trgih in mestih živi slovenski živelj, ki se hoče otresti tujeja jerobstva. V Mariboru pa bi kazalo zjediniti se, kakor naglašja „Slov. Gospodar“, za nemškega krščanskega socialista, nasproti nemškim liberalcem in nacionalcem. Sedanje volitve za deželni zbor štajarski so velikega pomena. Nemškoliberalna večina vlada samooblastno in neomejeno. — Poleg 847.923 Nemcev biva na Štajerskem 400.480 Slovencev, in ta tretjina deželnega prebivalstva nima nobenega zastopnika ne v deželnem odboru, ne v deželnem šol. svetu. Slovenci plačujejo tretjino deželnih dohodkov, a pravice nimajo nobene govoriti, ko nemška gospoda razpolaga z denarnimi sredstvi. Nemške so vse tri deželne srednje šole, nemških je sedem meščanskih šol, nemški so vsi višji učni zavodi, nemška je celo za slovenski Štajar namenjena sadjarska in vinorejska šola v Mariboru. Slovenci morajo plačevati celo za mnoge ljudske šole, ki ponemčujejo slovenske otroke. Na Češkem so Nemci v manjšini, toda po zakonu iz l. 1890 mora češki deželni odbor voliti v dež. šol. svet tri Čehe in tri Nemce. Na Tirolskem so Italijani v manjšini nasproti Nemcem, toda po zakonu mora dež. odbor voliti v deželni šol. svet tri Nemce in tri Italijane. In tretjina slovenskega prebivalstva na Štajerskem nima nobenega zastopnika, ki bi mogel v dež. odboru, oziroma dež. šol. svetu zagovarjati želje in potrebe slovenskega prebivalstva. Vsi deželni uradniki so Nemci, in v državnih uradih ni mnogo bolje. Avstrija je vendar pravna država, v kateri bi vsi narodi morali imeti jednake pravice v šoli, uradu in javnem življenju. Zato na delo slovenski rojaki za dom in prava!

(„Domovina“ in evharistični shod.) Ljubljanski dopisnik piše v celjski „Domovini“: „Da grof Badeni ne more poštovati Slovencev kot resen narod, je vzrok to, da se bodo Kranjci kmalu drug drugega požrli. „Slovenec“ zlorablja evharistični shod kot najzanesljivejšo politično organizacijo in kriči: Borba je naše življenje!“ — Mi ne zamerimo liberalnemu dopisniku ljubljanskemu, tem bolj pa vredništvu „Domovine“, ki daje prostora v svojem listu tako brezmiselnim bajkam. Kdor primerja to, kar smo mi pisali v „Slovenec“ z dné 1. avg. o evharističnem shodu, uvidel bode logično konfuznost ljubljanskega dopisnika in celjskega vrednika. Ako je „Slovenec“ povdarjal pomen evharistične pobožnosti za duhovščino, ali se pravi to zlorablja ti evharistični shod? Ako duhovščina v sedanjih dneh, ko ji razni domači in tuji elementi preté s poginom, išče utehe pri Najsvetejšem, ali je to po nazorih „Domovine“ politična organizacija, ki je kriva, „da grof Badeni ne more vpoštovati Slovencev kot resen narod“? To izjavo „Domovine“ si bode tudi štajerska duhovščina v spominu ohranila.

(Poljedelski minister) grof Ledebur se pripelje dne 16. avgusta v Maribor in 17. avgusta v Celje.

(Strela) je dne 7. t. m. zjutraj udarila v zvonik župne cerkve Sv. Lovrenca na Dravskem polju ter je v zvoniku in cerkvi povzročila škodo do 2000 gld.

(V Mozirju) bode 11. sept. premovanje konj.

(Sadja) bode letos malo po Nemškem, zlasti na Virtemberskem. Pri sadjarskem društvu v Gradcu se je oglasilo že mnogo kupcev.

(Zborovanje.) S Kranjske gore. Podružnica sv. Cirila in Metoda „Gorenjska Dolina“ v Kranjski gori bode imela občni zbor dne 23. avgusta popoldne ob 3. uri. Koj potem pa zboruje slovensko društvo Radoliško; poročal bode g. dež. poslanec J. Ažman o deželnem zboru. — Shod bode za vso dolino na Vrbanjovem vrtu v prostorni uti.

(Statistika učnih zavodov.) Statistična centralna komisija razpošilja poročilo o učnih zavodih avstrijskih v letu 1892/93. Od prejšnjega šolskega leta se

je število učnih zavodov pomnožilo za 546. Vseh osem vseučilišč je štele 388 rednih in 171 izrednih profesorjev, 20 docentov, 20 suplentov, 265 privatnih docentov, 265 pristavov in 47 učiteljev, skupaj 1176 učiteljev. Slušateljev je bilo 15.622, in sicer bogoslovcev 1262, juristov 5697, medicincev 4755, modroslovcev 1814. Dunajsko vseučilišče je štele 6029 slušateljev, graško 1512, češko v Pragi 2670, nemško v Pragi 1460, inomoško 960. Ilovsko 1283, krakovsko 1283, črnoviško 310. Po narodnosti je bilo na vseučiliščih 7308 Nemcev, 3239 Čehov, 2462 Poljakov, 589 Rusinov, 678 Jugoslovancev, 497 Italijanov, 184 Rumunov, 341 Mažarov in 324 družih narodnostij. Židov je bilo med slušatelji 3047! — Tehniških visokih šol je bilo šest, slušateljev 2269. Gimnazij je bilo 180, in sicer 99 nemških, 42 čeških, 24 poljskih, 1 rusinska, 4 italijanske, 3 hrvatske in 7 dvojezičnih. Učencev so vse gimnazije štele 57.431; po narodnosti jih je bilo 23.466 Nemcev, 13.912 Čehov, 9595 Poljakov, 2374 Rusinov, 2633 Jugoslovancev, 1696 Italijanov, 404 Rumuni, 155 Mažarov, 138 družih narodnostij. Realke je bilo 79, in sicer 56 nemških, 12 čeških, 4 poljske, 3 italijanske, 1 hrvatska; vseh učencev 23.554. Po narodnosti je obiskovalo realke 5502 Čeha, 1274 Nemcev, 1296 Poljakov, 101 Rusin, 456 Jugoslovancev, 1091 Italijanov itd. Učiteljskišče je bilo 49 moških, 32 ženskih, učencev in učenk 11.051. Trgovskih šol je bilo 149, obrtnih šol 16. Ljudskih in meščanskih šol je bilo 18.087 javnih in 990 zasebnih. Ljudskih šol je bilo nemških 7331, čeških 4606, poljskih 1824, rusinskih 1990, slovenskih 641, italijanskih 832, hrvatskih 353, rumunskih 102, mažarske 3 in 405 mešanih. Učiteljev je bilo 49.297, učiteljic 18.057. Od 3.772.571 za šolo godnih otrok je obiskovalo ljudske šole 3.342.610 otrok, torej jih je bilo brez pouka 429.961, in sicer v Istri 38 odstotkov, v Bukovini 36 odstotkov, v Galiciji 35 odstotkov. Le na Gorenjem Avstrijskem obiskujejo šolo vsi otroci, na Niže-Avstrijskem se jih odteguje šoli 0-3 odstotkov.

(V rabo) zopet pridejo vinarji, kateri so zadnji čas skoro popolno izginili iz denarnega prometa.

(Odlikovanje.) Črnogorski knez Nikola je odlikoval našega rojaka in dičnega skladatelja gosp. Fr. S. Vilharja z vitežkim križem Danilovega reda v znak priznanja njegovih zaslug na polju narodne glasbe. Cestitamo.

(Družba sv. Cirila in Metoda za Istro) je imela glavno skupščino dne 30. julija v Opatiji. Koncem minolega leta je družbeno imetje znašalo 28.077 gld. 54 kr., in sicer v gotovini nad 13.000 gld., v šolskih zgradbah in vrtovih 13.815 gld.; podružnic je 22. Na predlog dr. Trinajstiča in dr. Laginje je skupščina sklenila soglasno, da se pošlje na učnega ministra prošnja za hrvatsko gimnazijo v Pazinu in povzdigo hrvatskih in slovenskih ljudskih šol v Istri. Dalje sklene skupščina, da se v Pulju ustanovi ljudska šola s hrvatskim učnim jezikom.

(Zaroka italijanskega kraljeviča.) „Obzoru“ se poroča iz Kotora: Na Cetinje je pozvan iz Splita pirotehnik Rabis, da priredi umetalni ogenj o prihodu italijanskega kraljeviča in njegove zaroke. Cetinjski metropolit je že dovolil, da kneginja Helena prestopi h katoliški veri. Za kraljeviča se pripravlja mala, a krasna palača.

* * *

(Semnji po Slovenskem od 17.—22. avg.) Na Kranjskem: 17. pri sv. Roku pri Mokronogu, Ložu, na Vačah, Hotavljah, Šmarju, Planini, Trebnjem, v Sp. Idriji, v Cerkljah in v Svirci; 18. v Metliki; 20. v Zatičini; 22. v Mokronogu. — Na Slov. Štajerskem: 17. v St. Jakobu pri Kalobju, v Kapeli pri Brezicah, pri M. B. v Puščavi. — Na Koroškem: 20. v Frižah. — Na Primorskem: 17. v Gorici.

Društva.

(Vabilo) k ljudski veselici, katero priredi slovensko katoliško delavsko pevsko društvo „Zvon“ v soboto dne 15. avgusta 1896 na Koslerjevem vrtu v Šiški s prijaznim sodelovanjem sl. premogarske godbe iz Zagorja. — Vspored: 1. Slavnostni govor. Gospod dr. Janez Ev. Krek. 2. Petje: Fr. Ferjančič: „Zvonu“; Orožen: „Slovo lastovkam“; Fr. Ferjančič: „Domorodna iskrice“; P. Hugolin: „Zjasni zvezde mu temne“; Fr. Ferjančič: „Naša pesem II.“ — Petje vodi društveni pevovodja gosp. Fran Rus. — 3. Kegljanje na dobitke s šestimi dobitki: Prvi dobitek 10 kron, drugi dobitek 8 kron, tretji dobitek 6 kron, četrti dobitek 4 krone, peti dobitek 2 kroni, šesti šaljivi dobitek. — Kegljanje se prične

zjutraj ob 9. uri in se konča zvečer ob 10. uri. — Serija treh lučajev stane 10 kr. 4. Streljanje na dobitke. 5. Umetalni ogenj. — Mej posamnimi točkami svira godba. — Začetek točno ob 4. uri popoldne. — Vstopnina za ude krščansko-socialne organizacije za osebo 10 kr., za ostale 20 kr. za osebo. Otroci prosti. — V slučaju slabega vremena vrši se veselica v zimskem salonu Koslerjeve pivovarne. — K obilni udeležbi vabi vse delavce in njihove prijatelje društveni odbor.

(Vabilo) k javnemu društvenemu shodu, katerega priredi slov. katol. delavsko društvo v Ljubljani v nedeljo, dne 16. avgusta t. l. ob 1/2 10. uri popoldne v prostorih Hafnerjeve pivovarne na sv. Petra cesti. Vspored: 1. Vzajemnost delavskih stanov. 2. Bodočnost krščanskega socializma in socialne demokracije. 3. Zakaj smo protisemitje? 4. Naravni temelj socialnega vprašanja. 5. Česa še nismo storili? K obilni udeležbi vabi odbor.

(Vabilo) k veselici, katero priredi gasilno društvo v Kropi v trgu na prostem, dne 15. avg. 1896. Vspored: 1. Pozdrav gostov. 2. Tombola. 3. Petje gasilnega društva. 4. Smešna igra. 5. Prosta zabava s plesom. Pri veselici svira „Rovtarska godba“. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina prosta. Darila se hvaležno sprejemajo. Cisti dohodek je namenjen za napravo gasil. orodja.

Telegrami.

Linc, 14. avg. Vse reke na Zgornje Avstrijskem so zelo narasle. Reka Inn je od včeraj narasla za 190 cm. Promet je na več krajih pretrgan.

Inomost, 13. avgusta. Na črti Sulzau-Werfen je skočil vsled poškodovane ceste s tira tovorni vlak. Dva sprevodnika sta bila težko ranjena. Promet je sedaj zopet odprt.

Belgrad, 14. avgusta. Več radikalnih listov je bilo zaplenjenih radi razžaljenja veličanstva, ker so grajali kraljevo postopanje z deputacijo radikalnega kongresa.

Courgne, 13. avgusta. Za slovenski salezijanski kolegij je odločen tukajšni samostan v divnolepem kraju. Slovenski dijaki so danes semkaj zdravi in veseli došli.

Sredeo, 14. avgusta. Izstop ministrov Načevića in Petrova iz Stoilovega kabineta je gotova stvar, akoravno še ni objavljen formelni odlok. — Govori se tudi, kar pa ni povsem verjetno, da odstopi tudi ministerski predsednik in izroči knezu vse ministerske portfelje.

Pariz, 14. avgusta. „Agence Havas“ poroča iz Kairo, da dohajajo iz mejnih krajev vznemirjajoča poročila. Vojaške čete so zelo oslabiljene vsled raznih bolezni, katere povzročuje neznosna vročina. Posadka v Suardi se vrne koncem tega meseca v Dongalo.

Pariz, 14. avgusta. „Temps“ presojuje včerajšnjo izjavo podtajnika Curzona v angleški spodnji zbornici ter pravi, da je Francija pripravljena pomagati v vsem, kar bi moglo ustreči opravičenim zahtevam vstašev, ne da bi se s tem prekoračilo narodno pravo in omejila sloboda mohamedanske manjšine.

Pariz, 14. avgusta. Koncem današnje seje ministerskega sveta se uradno objavi obisk ruskega carja v Parizu.

Rim, 14. avg. „Agenzia Stefani“ poroča, da se je pri preiskavi nizozemskega parnika „Doelwyk“ našlo blizu 50.000 pušk.

New-York, 14. avgusta. Število v zadnjih 24. urah v New-Yorku in okolici vsled vročine umrlih oseb znaša 173. Vročina je znatno pojenjala.

Proti revmatičnim bolečinam

uporablja se za vribanje bolečih telesnih delov antirheumon lekarja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta).
Cena steklenici 25 kr. 125 (50—24) 5

Umrli so:

V hiralnici:

11. avgusta. Neža Plahutnik, gostija, 58 let, carcinoma uteri.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
13	9. zvečer	737.7	16.7	sl. svzh.	jasno	
14	7. zjutraj	738.1	11.8	sl. jvzh.	megla	0.0
	2. popol.	736.9	23.4	sr. jug	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 17.0°, za 2.0° pod normalom.

Eksekutivne dražbe.

Marka Hlebajna iz Loga nepremakljivo posestvo (581 gld. 50 kr.), terjatev 70 gld., dné 20. avg. in 21. sept. v Kranjski Gori.

Antona Konobelja iz Knežaka nepremakljivo posestvo (125 gld.), terjatev 56 gld. 83 kr., dné 21. avg. in 21. sept. v Ilir. Bistrici.

Marije Žibert rojena Mikolič iz Rovišč zemljišči (300 in 90 gld.) dné 22. avg. in 23. sept. v Kiskem.

Stanovanja

v novosezidani hiši na Poljanski cesti in sicer 3 z dvema sobama in kuhinjo in 3 z jedno sobo in kuhinjo, se še oddajo.

Natačene o tem pri g. Eliji Predoviču, Poljanski trg h. št. 5. 563 1-1

Malinovi sirup,

pripravljen iz gorskih malin z najboljšo vonjavo itd.

1 kg. v steklenici 65 kr., pol kg. 35 kr.

Lekarna Trnkóczy,

Ljubljana. 447 9

Vsakdanja razpošiljatev s pošto.

NEČUVENO!

Nikdar več v življenju se ne ponudi ta redka prilika, da bi bilo dobiti

samo za 2 gld.

sledede prekrasne in koristne predmete. 40 kosov za samo 2 gld.

- 1 krasna lepo pozlačena ura z verigico, točno idóča, kar se jamči za jedno leto;
- 1 fina zapestnica za gospe iz pariškega zlata double;
- 1 elegantna pariškana prsna igla za gospe, nov facon;
- 1 krasna svilena ovrtnica za gospe;
- 1 krasna igla za ovrtnico z umetnimi briljanti;
- 3 jako elegantne naprsne gumbé iz zlata double z umetnimi briljanti;
- 2 mehanci gumba za zapestnice s patent zapiralom;
- 2 krasna gumba za ovrtnik iz zlata double;
- 1 jako eleganten prstan za gospe z jako lepim kamnom;
- 6 finih bartanih rut;
- 1 fino žepno zrcalo z brušenim steklom;
- 10 komadov finega angleškega papirja za pisma in
- 10 komadov angleških omotov.

Vseh teh navedenih 40 kosov z uro vred stane od sedaj naprej samo 2 gld.

Dobiva se, dokler še v zalogi, proti povzetju pri trdki za ure

F. WINDISCH,
Krakovo, H.

NB. Kar ne ugaja, vsprejme se takoj nazaj. 544 5-2

Deželni slatinski kislí vrelec

priporočen od naslovitejših medicinskih avtoritet.

Templjevi vrelec je najboljša osvežilna namizna pijača.

Styria vrelec je preizkušeno zdravilno sredstvo za obolele prebavne organe

Razpošilja kopeliščno oskrbnišvo v Rogaški Slatini na Štajerskem. 223 20-13

Dobl se v vseh specializiranih prodajalnicah.

V Ljubljani pri M. Kastnerju in J. Liningerju.

Vse stroje za poljedelstvo.

Vnovič znižane cene!



IG. HELLER na Dunaju

29 5 II/2 Praterstrasse 49 208 20-11

Zastopniki se iščejo!

Pred ponarejanjem se je treba posebno varovati!

Praško domače zdravilo

iz lekarne

B. Fragner-ja v Pragi,

je staro, najprvo v Pragi rabljeno domače sredstvo, katero rane ohranjuje čiste ter zabranjuje in olajšuje vnetje in bolečine ter je olajšuje

V lončkih po 35 kr. in 25 kr.; po pošti 6 kr. več. — Razpošilja se sleherni dan. 46 26-12

Vsi deli ovitka imajo poleg razvidno oblastveno potrjeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

B. Fragner, lekarna „pri črnem orlu“ v Pragi.

Mala strana, na vogalu Šporkerjeve ulice 203.

Jakob Accetto

zidarski mojster,

zapriseženi izvedenec c. kr. dež. sod. v Ljubljani,

Kravja dolina št. 19, poleg znamenja

tik Martinove ceste

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v zanesljivo strokovnjsko izvršitev

cerkvenih stavb, župnišč, zasebnih poslopij, polaganje cerkvenega tlaka, demoliranje starih poslopij, prenavljanje itd. po lastnem ali predloženem načrtu pod jamstvom dobrega, trpežnega dela po nizki, delu vseskozi primerni ceni. 353 15-15

J. Bendik-ova

v Št. Valentinu na Nižjeavstrijskem



maščóča za
mazanje in likanje

je najboljše sredstvo
za ohranjenje usnja

in se dobiva

v Ljubljani

le pri trdki

Karol Weber
v Špitalskih ulicah,

Pred ponarejanji svari se sl. občinstvo. 112 25-14

Konjski cvet

(pomnoženi restitucijski tok)

steklenica 1 gld., 5 steklenic 4 gld.

rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta



cvet, mnogo let po izkušenih živinozdravnikih in od praktičnih poljedelcev priznan kot krepien, lajša otrpnelost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restitucijo (oovrščenje) po kakem trudapolnem delu.

Skušena redilna štupa za živino,

za konje rogato živino, ovce, prašiče i. t. d.



Rabi se skoro 40 let za najboljšim vspehom večinoma po nlevih, ako živinče ne more jesti; zboljšuje mleko.

Zametek z rabilnim navodom vred velja

50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

priporoča in razpošilja na vse strani s prvo pošto

lekarnar 113 15

Ubald pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

St. 25.175.

Razglas.

560 3-1

Podpisani magistrat razpisuje s tem ustanovo v letnem znesku 250 gld. za obiskovanje kake državne obrtne šole.

Ta ustanova namenjena je v prvi vrsti onim obrtnim pomožnim delavcem, ki so dovršili obrtno nadaljevalno šolo z dobrim vspehom. v drugi vrsti pa sploh takim, ki zamorejo dokazati svojo usposobljenost za obisk kake državne obrtne ali umetno obrtne šole, oziroma takim, ki zavode te vrste že obiskujejo.

Pravico do te ustanove imajo oni obrtni delavci, ki nimajo prilike dobiti višjo strokovno izobrazbo na kakem ljubljanskem obrtnem zavodu s podnevnim poukom in sicer najprej oni, ki so v Ljubljano pristojni, če pa takih ni, sploh prosilci, ki imajo na Kranjskem domovinsko pravico.

Prošnje, opremljene s krstnim listom, z domovnico ter s šolskimi spričevili, vložiti je tukaj

do konca meseca avgusta letos.

Magistrat čeželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 10. avgusta 1896

Natečaj.

Kopanje tal za polaganje kablja in postavljanje drogov za prevodnike pri mestni elektrarni se razpiše.

Napraviti je: približno 8800 m. jarkov za kablje, 40—50 cm. širokih, 60—80 cm. globokih; približno 8000 m. jarkov za kablje iste globočine, vendar pa tolike širskosti, kakor je potrebna za kopanje tal.

Za ta dela je preskrbeti tudi pesek, v katerega se polagajo kablji, kakor tudi opeko, s katero se kablji pokrijejo.

Postaviti je nadalje približno 700 drogov in ima vsa dotična dela ter eventualno tudi dobavo materiala (gram za) preskrbeti podjetnik.

Podjetniki, ki bi radi prevzeli omenjena dela in dobave, naj vložé zapečatene ponudbe s 5%nim vadijem najkasneje

do poludne 17. avgusta 1896

pri podpisnem magistratu. Pogoje dobave in predpise gledé teh del dobiti je pri mestnem stavbiškem uradu.

Magistrat čeželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 31. julija 1896.

539 3-3

Cement,
železniške šine,
traverze,

264 39

vsakovrstno železo za vezi, strešni papir, cinkasti in pocinkano ploščevino, storje za obijanje strogov, samokolnice, vsakovrstno kovanje za okna in vrata, sploh vse, kar se pri stavbah potrebuje,

priporoča po zelo znižanih cenah

Andrej Druškovič, trgovec z železnino

Glavni trg 9/10. Ljubljana. Glavni trg 9/10.

Priporočilna naznanila domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Odlikovana
sta bila na svetovnih razstavah
z diplomami in svetinjo
v Bruselju (Belgija) 1888. l.
na Dunaju 1892. l.

Brata Zupan
izdelovatelja orgelj v Kamnigoric (Gorenjsko)
priporočata se prečast. duhovščini in cerkvenim oskrbnikstvom v izvrševanje
novih cerkvenih orgelj
in vsakovrstnih poprav.

Od leta 1880. do leta 1895. sta
izdelala **55 novih orgelj**
in izvršila nad **200 poprav.**
Priporočilna pisma
najboljših veščakov so
na razpolago.

Matija Horvat
čevljarji mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporočata se prečast. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivega blaga
od najpriprostejših do najfinišne oblike.



IVAN JAK
v LJUBLJANI, Dunajska cesta 13.
Zaloga šivalnih strojev in
Ceniki zastoj pristojev za vozarenje.
in franko.



HENRIK ZADNIKAR
izdelovatelj cerkvene posode v Ljubljani
sv. Petra cesta št. 17.
priporočata preč. duhovščini vzhodno svoje zalogo
cerkvene posode, svečnikov, lestencev,
svetilnic, kadilnic itd. v raznem slogu izvršenih.
Vseprejema tudi naročila na nove predmete ter pre-
navlja stare, obrabljene. Delo pošteno iz zanesljive
kovine po nizki ceni.

Ivan Kregar
izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode
v Ljubljani, Poljanska cesta
št. 8, pol. Alojzijevejšča
priporočata se prečastiti duhovščini, cer-
kvenim predstojništvom in dobrotnikom v
najzanesljivejšem izdelovanju
**monštranc, ciborijev, ke-
lihov, tabernakeljev,
svečnikov, lestencev,
križev** itd.
iz najboljših kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

Franjo Toman
podobar in pozlata, Križevniški trg 1, Ljubljana
se priporočata preč. duhovščini za izdelo-
vanje cerkvenih in sobnih del po nizki
ceni in priznani natančni izvršitvi. V za-
logi ima sv. razpela, okvire (Goldleiten),
slike, cefe, kroglice za vrvi itd.
J. Kopač,
svečar v Gorici, Solkanska cesta 9.
priporočata prečastiti duhovščini ter slav-
nemu občinstvu pristne
čebelno-voščene sveče
klg. po 2 gld. 45 kr.
Za pristnost jamči s sveto
1000 kron.
Pošiljatev franko za naročila v Austro-
Ogerski monarhiji.

Zajamčeno pristne čebelno-voščene
sveče, voščene zvite in med priporočata
preč. duhovščini in sl. občinstvu
OROSLAV DOLENEC
svečar in lektor, trgovina z medom in voskom
v Ljubljani, Gledališne ulice št. 10.
Dobiva se tudi med v satovji, pitaneč
in medenina prav po nizki ceni. Zaloga
in prodaja izvrstnega brinja in brinjevca,
medenega žganja, lastnega izdelka. Ku-
puje med v panjih, sodčkih, pa tudi vosek
in suho satovje.
Drag. Matkovič
brivec in vijačar
v Ljubljani, Stolni trg št. 11
se priporočata v najtanjnejšem izvrševanju
vseh v brivsko in vijačarsko obrt
spadajočih del. Postrežba je uljudna in
vsestranski pozorna.

Največja in najcenejša
tvornica stolov in klopj
za gostilne, kavarne, stanovanja, sprehajališča,
vrtove, kopelišča, zavode itd. itd.
Andreja Boucona
v Ljubljani,
Dunajska cesta 7, II. dvorišče
iz trdega lesa, politan v orehovi
barvi,
velja samo
1 goldinar.

BRATA EBERL, črkoslikarja
tovarna oljnatih barv, firnežev in lakov
v Ljubljani za frančiškansko cerkvi.
Mojstra pleskarja c. kr. državne in c. kr.
priv. južne železnice priporočata se preč.
duhovščini in sl. občinstvu v vsa v naju-
stojno stroko vstevajoča se dela v mestu in na
deželi. Delo izvršujeta povsem vzhodno
po najnižji ceni. Prekupcem priporočata
oljnatih barv v ploščevinastih posicah.
Največja zaloga karbolineja, masčobe za
konjska kopita in usnje.

Pečar IVAN URAN Pečar
Ljubljana, Gradišče št. 8, Igriške ulice št. 3
priporočata p. n. čast. občinstvu svojo ve-
liko zalogo
pečij, glinastih snovij, štedilnikov itd.
in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah.

Brata Appe
izdelovatelja lončenih pečij
v Kandiji pri Novem mestu
(na Dolenjskem) in vseh v
priporočata njih stroko
lepo svojo spadajočih
zalogo trpežno v ognju iz-
delanih predmetov po
prav nizki ceni. — Zaloga
v Ljubljani je v Židovski ulici,
zastopnik g. Kulš na Prešer-
novem trgu.

LUKA VILHAR urar
vodnikove ulice 4 poleg Katol. tiskarne
priporočata svojo zalogo
zlatih in srebrnih
žepnih ur,
nihalnih, stenskih
in ur budilnic
po najnižjih cenah.
Poprave izvršuje natančno in točno.

Alojzij Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florjanske ulice št. 7
priporočata vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja vzhodno posrežbo.

JERNEJ ČERMELJ
trgovina z južnim sadjem in zelenjavo
v Ljubljani, Semešišče (za vodo)
priporočata preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo bogato zalogo vsega v
gospodinjstvo spadajočega blaga
po najnižji ceni.

Alojzij Vanino
Ljubljana, Stari trg št. 6.
priporočata prečastiti duhovščini in slav-
nemu občinstvu **nože, škarje, britve**
itd. iz najboljšega jekla po nizki ceni. —
Brušenje in poprave izvršuje točno.

Franco Bončar
pleskarski mojster, v Ljubljani, Rimska cesta 9
se priporočata preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v mestu in na deželi v vsa v ple-
skarsko obrt spadajoča dela, osobito pri
novih stavbah, katera izvršuje zanesljivo
in cenó. Prenavlja tudi obrabljene predmete.

Josip Rebek preje Ahčin
ključavničar
v Ljubljani, Francovo nabrežje št. 13
priporočata se preč. duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in p. n. občinstvu v vsako-
vrstna stavbinska ključarska dela
izdeluje trpežno izdelana štedilna ognjišča,
ima v zalogi ključa iz aluminija. Posebej
se se priporočata v izdelovanje cerkvenih
spominikov in nagrobnih ograj. Zaloga in
napeljevanje hišnih telegrafov in telefonov.
Delo trpežno in natančno, cene nizke.

Na najnovejši način umetne
zebe in zobovja
ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja
plombiranja in vse zobne ope-
racije, — odstranjuje zobne bole-
čine z usmrtenjem živca
zobozdravnik A. Paichel
poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi
hiši, I. nadst.

FR. TOMEČ
pozlata v Ljubljani, Strelške ulice št. 14
se priporočata preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izvršitev vseh pozlatarskih del
in prenavljanja altarjev, tabernakeljev,
križevih potov, podob svečnikov itd. za-
gotavljajo trpežno, natančno delo, uljudno
postrežbo in kar možno nizko ceno.

Fr. Šiška ded. kovaška obrt
v Ljubljani
Marije Terezije cesta št. 6
se priporočata v podkavanje konj in razno-
vrstnih vóz, ima tudi v zalogi
raznovrstne vozé in sani
ter jih izdeluje po najnižji ceni.

GABRIJEL OZELJ
tapetar v Ljubljani, Tržaška cesta št. 19
se priporočata preč. duhovščini in sl. ob-
činstvu v izdelovanje vseh v njegovo stroko
spadajočih predmetov, kakor: garnitu-
re, divanov, žimnatih in modrocev na peresih
itd. ter jamči za trpežno, dobro delo po
najnižji ceni. — Ponudi se tudi v tapeci-
ranje in dekoriranje dvoran in sob, ka-
tere tudi spalira. Osobito se priporočata za
delo na deželi.

Dežnike
in
solnčnike
v
največji izbori
priporočata
L. MIKUSCH, Ljubljana, Mestni trg 15.

Alojzij Erjavce pr. Zor
čevljar — Ljubljana, Čevljarske ulice 3
se priporočata prečastiti duhovščini in
sl. občinstvu v naročevanje
raznovrstnega obutala
katero izvršuje od najpriprostejšega
do najfinejšega, iz zanesljivega blaga
prav trpežno in cenó.

JANEZ DOGAN
mizarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatovi hiši
priporočata preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo izvrstno urejeno
**zalogo divanov, žim-
nic, omar, stolov, po-
stelj** itd.
Cenilniki s podobami so franko na
razpolago.
Najnižje cene, izborna blaga.

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporočata se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke.
V zalogi ima
narejene obleke
za gospode in dečke, dalje površnike, ne-
premočljive haveloke, haveloke iz vejblo-
dove dlake (Kameelhaar), mantile in
plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršuje se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

Tapetniška kupčija
OBREZA
v Ljubljani, Šelenburgove ulice 1
dobroznana preč. duhovščini, priporočata
svoje izvrstne
modroce na peresih
(Federmatratzen) po 10 gl., nadalje žim-
nice, divane in vsa v tapetniško
obrt spadajoča dela

Vizitnice
v poljudni obliki priporočata
Katol. tiskarna
v Ljubljani.

V Ljubljani le na Starem trgu 21 v
Rudeževi hiši pri
Jakobu Zalazniku
dobiva se vedno svež in ukusen kruh, fino na-
mizno in sladščičarsko pecivo iz različne moke
po nizki ceni. Dobijo se vsak dan raznovrstni štrukliji,
domaća potvica tudi v kosih in kruh na vago. Pripo-
ročata se za naročila ob primolijah, svatovščinah, imen-
dneh in raznih slovesnostih.

Njega Svetost
papež LEO XIII.
sporočili so po svojem zdravniku prof.
dr. Lapponi-ju g. lekarnarju G. PICCOLI-ju
v Ljubljani priručno zahvalo za do-
poslane jim stekleničice

Tinkture za
želodec.
(Cena jedni stekleničici 10 kr.)

Imenovani zdravnik ter tudi mnogi
drugi sloviti profesorji in doktorji za-
pisujejo boleham
Piccolijevo želodčno tinkturo.
katera krepi želodec, povečuje slast, po-
spešuje prebavljenje in telesno odprtje.

Naročila točno izvršuje proti povzetju
G. Piccoli,
lekarnar „pri Angelu“
v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Ustanovljeno 1854.

Ustanovljeno 1854.

A. Prašnikar-jeva

c. kr. priv., mnogokrat odlikovana

tovarna za portland in roman-cement v Kamniku

priporoča po nizkih cenah svoje **izborne**, natanko po pravilih avstrijskega inženirskega in stavbarskega društva napravljene **izdelke**. Na razpolago je mnogotero **spricheval** c. in kr. vojaških oblastev, železniških družb, pristanskih uradov in privatnih podjetnikov, ki potrjujejo **trdnost in stalnost** našega **cementa** pri stavbah v vodi in na kopnem. 552 6-3

Domača tvrdka

Ana Hofbauer
v Ljubljani.

Velika zaloga
cerkvene obleke,
orodja
in posode.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno **blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, volume, albe, koretelje, prte** itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi **vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila**. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni **bandera in vso drugo obleko**.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, družtev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo. Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča

Ana Hofbauer, 160 45-25
Imejteljica zaloge cerkvene obleke
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Odvetnik

558 5-2

dr. Vladimir Žitek

otvoril je

svojo pisarno

dné 12. avgusta t. l.

v Novem Mestu

v hiši št. 91 na glavnem trgu, I. nadstr.

Pisarniške ure

od 8—12. dopoldne in od 2—6. popoldne.

P. n.

Usojam se najljudneje naznaniti, da sem prevzel vodstvo od **Steinfeldske pivovarne bratov Reininghaus v Gradcu** v najem vzete, starorenomirane

gostilne g. Maksa Bruner-ja
v Novem Mestu

v torek dné 28. julija t. l.

Potrudil se bodem kot zastopnik imenovane pivovarne s pozorno postrežbo, **ukusnimi jedili, izbornimi vini**, posebno s pristnimi **dolenjskimi vrstami**, kakor tudi z najboljšim **Reininghauskim marčnim pivom** p. n. goste najbolje zadovoljiti.

Za prijazen obisk prosim

velespoštovanjem

Eric Novak,

prej glavni natakari v hotelu „Lloyd“ v Ljubljani.

Zaloga piva pivovarne Reininghaus je v isti hiši, kjer so se **poveksale ledeniške kleti**, in se vabijo gospodje gostilničarji prijazno na odjemanje splošno znanega **izbornega marčnega in uležanega piva v sodih** ter se zagotavlja izredno pozorna postrežba.

Pleskarski in lakirarski obrt

tvrdke

Josip Makovec v Ljubljani

na Bregu štev. 20

se priporoča prečast. duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi za vsa v njegovo stroko vstevajoča se dela, osobito v **prostoročno izvršeno imitacijo vsakovrstnega lesovja**. — Vsa naročila izvrši natančno z uporabo najboljšega materiala ter jamči za dobro delo po možno nizki ceni. 390 52-13

Št. 8165.

Razpis.

538 3-3

Na deželni **vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu pri Novem Mestu** z dveletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom je izpraznjenih

sedem deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1896/97.

Pravico do teh ustanov imajo **sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov**, ki so vsaj 16 let stari in so z dobrim uspehom dovršili vsaj **ljudsko šolo**. Prednost imajo taki kmetijski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetištvo, vino- in sadjerejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo **brezplačno hrano, stanovanje in pouk** v šoli, obleko pa si morajo sami preskrbovati.

V šolo sprejemajo se tudi:

1. **Plačujoči učenci**, kateri plačujejo po 30 kr. na dan za hrano in stanovanje in pa 20 gld. šolnine na leto, in

2. **eksternisti**, ki zunaj šole stanujejo in plačujejo le šolnino.

Lastnoročno pisane slovenske prošnje, ki morajo biti kolekovane s kolekom 50 kr., se imajo

do 31. avgusta 1896. leta

izročiti vodstvu deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Novem Mestu.

Prošnjam je priložiti rojstni list, **sprichevalo** dovršene **ljudske ali srednje šole, zdravniško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju in župnijsko sprichevalo o lepem vedenju**.

Prošnjam za sprejem proti plačilu je priložiti **reverz ali obvezno pismo starišev**, oziroma varuhov zaradi vzdrževanja učenca.

Pristavlja se, da imajo učenci, ki dovrše to šolo, **le dve leti vojaške prezentne službe**.

Deželni odbor kranjski.

Ljubljana, dné 27. julija 1896.

Razglas.

556 3-2

Vsled sklepa občnega zbora „**Društva ljubljanskih hišnih posestnikov za zgradbo in vzdrževanje meščanske vojašnice v Ljubljani**“ z dné 19. julija 1896

prodajo

se temu društvu lastna

Meščanska vojašnica v Ljubljani

Cerkvene ulice št. 21

cenjena na

30.000 gld.

katera se lahko rabi tudi za privatne stranke, in k tej pripadajoči **senožeti** parc. št. 250/41 in 250/66 kat. občine Trnovsko predmestje, **vsaka cenjena na 500 gld.**, iz proste roke.

Kdor želi kupiti to vojašnico ali senožeti, vloži naj pismo ponudbo v pisarni gospoda c. kr. notarja **Ivana Gogola** v Ljubljani

do dné 1. septembra 1896 do 4. ure popoldne.

Kupni pogoji in izpisek iz zemljiške knjige, kakor tudi posestne pôle so od današnjega dné naprej v imenovani pisarni med navadnimi uradnimi urami vsakemu ponudniku na upogled.

V Ljubljani, dné 8. avgusta 1896.

Vodstvo meščanske vojašnice.

Menjalnica bančnega zavoda

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz

Nr. 11, Parterre

Schelhammer & Schattera

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v **kurznem listu**
zaznamovanih
manic in vrednostij

Ustanovljeno leta 1870.

Izdelava perila
za gospode, gospé in otroke
na debelo in drobno.
Cena in blago brez konkurence.



Za kraj brez graje in za točno postrežbo
jamči trdka

J. C. Hamann
v Ljubljani,

ki s perilom oskrbuje mnogo o. in kr.
častnikov in o. in kr. mornarico.
Cenike nemške, slovenske, laške pošilja
na zahtevo brezplačno. 8 33

Prodaja materiala od knežjega dvorca.

Od porušenega knežjega dvorca v Ljubljani prodajam po nizki ceni

stavbinski in drugi material,

kot: opeko, vezi, vrata, okna itd. itd.

na lici mesta ali pa na svojem domu v Ljubljani,
Trnovski pristan št. 14.

Val. Accetto,
zidarski mojster.

554 62-4

Pozor!

Posrečilo se mi je dobiti ravno nasproti
stare krčme „pri Tišlerju“.

Kolodvorske ulice v Ljubljani,

prilagodilne prostore v prestornejši, na pro-
čelju z velikim napisom

„pri starem Tišlerju“

zaznamovani hiši, da bodem tam po stari
nizki ceni častitim gostom še bolje, posebno
glede bivališča postregel.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

L. Češnjovar,
krčmar.

559 2-2

Učenec

s primerno šolskooliko se sprejme v trgovino z
mešanim blagom pri J. Šket-u, Žužemberk. 542 3-2

Zdravilišče Toplice

na Kranjskem

blizu Novega Mesta, želez. postaja Straža,
je tako imenovani „akrato-vrelec“ z vročo vodo
od 28—31° R. Voda, bodisi da se pije, ali da se rabi
za kopanje, je izredno zdravilna zoper protin, koste-
nice, ishijas, živčno bolezen (neuralgie) in zoper razne
kožne in ženske bolezni. Na razpolago so basini in
porcelanaste banje, lepo uravnane sobe za tujce, dru-
štvene dvorane, sobane za igre. V bližini so senčnati
sprehodi in igrišča. Dobra restavracija in z nizkimi
cenami je v hiši.

Kopališka doba je od 1. maja do 1. oktobra.

Natančnejša pojasnila daje brezplačno

281 7-7

topliško oskrbnitvo.

Najboljše sredstvo proti stenicom,
bolham, kuhinjskemu mrčesu, mo-
ljem, zajedalkam domačih živalij.



„Zacherlin“

učinkuje čudovito! Usmrti — kot
nobeno drugo 225 15-13

sredstvo — vsakovrstno golazen in je tudi naj-
bolj poznato ter uporabljeno. Njega znaki
so: 1. zapečatena steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Pristni „Zacherlin“ prodajajo v Ljubljani:

Uradniško kon- sumno društvo, Ivan Fabian, Karol J. Holzer, Ivan Jabačin, Anton Ječminek, Jeglič & Leskovic, C. Karinger, J. Kastner,	Mihael Kastner, J. Klauer, Josip Kordin, Anton Krisper, Peter Lassnik, Mihaela Lavriča nasl. F. Grošelj, Alojzij Lenček, Ivan Perdan,	Karol Planinšek, Jernej Reitz, A. Scharabon, Iv. Ev. Wutscherja nasl. V. Schiffer, A. Stacul, Fran Stupica, M. E. Supan, Franc Terdina,
---	---	---

Dobi se tudi v naslednjih krajih na Kranjskem:

V Postojni, Polhovem Gradcu, Borovnici, Velikih
Lasičah, Kočevju, Krškem, Hribu Fr. Kovač, Idriji, Kranju,
Kostanjevič, Litiji, Mokronogu, Koprivniku, Mirni, na
Vrhniki, v Trzinu, v Radovljici, Ribnici, Radečah, Za-
gorju, Žužemberku, Kamniku, Dragi, Trebnjem, Črnomlju,
Bledu, Cirknici. V Škofji Loki: M. Zigon in E. Burdych.

500 sežnjev suhih bukovih drv

58, 63 cm. ali 1 meter dolge,

na debelo ali drobno prodá po nizki ceni

549 2-2

Janko Traun,
Glince pri Ljubljani.

Valentin Accetto,

zidarski mojster

161 45-25

v Ljubljani, Trnovski pristan št. 14,

priporoča se slav. občinstvu in prečast. duhovščini, podjetnikom in društvom v vsa v

zidarsko obrt spadajoča dela

bodisi že v izvršitev novih stavb, cerkvenih in zasebnih poslopij
ali v popraviljanja, prenavljanja, razidavanja ali povečavanja starih
poslopij, vzdavanja in postavljanja lončenih štedilnih ognjišč,
polaganje vsakovrstnega, osobito cerkvenega tlaka, vse po najnižji
ceni, zagotavljajoč zanesljivo, strokovniško izvršitev z uporabo dobrega materiala.

Priporoča se nadalje tudi v odjemanje

Vsakovrstne stavbinske in strešne opeke

iz lastne opekarnice,

za katere izvrstnost jamči ter oddaje po najnižji ceni.

Na željo daje tudi nasvete in tudi posreduje pri nakupovanju stav-
benega prostora ali vže obstoječih stavb.

Vseskozi praktični načrti in proračuni na željo točno.

Restavracija Pufitsch v Žabnici,

ob vznožju gore sv. Višarij.

Podpisani javlja uljudno potujočemu p. n. občinstvu, da je sezidal nasproti
postaje Žabnica c. kr. avstrijskih železnic

ново restavracijo

ter jo opremil z vsemi potrebščinami najboljše. — Osobito bodi romarjem, kateri
nameravajo obiskati slovito 465 15-8

božjo pot na sv. Višarijih

najbolje priporočena, ker je od tu najbližnja pot do cerkve sv. Višarij.

Za zanesljivo dobro kuhinjo in pijačo, istotako za pazno in
uljudno postrežbo je najboljše oskrbljeno. — Točilo se bode izvrstno dobro
vlečano Koslerjevo marčno in založno pivo, zajamčeno prista-
šajerska, tirolska in laška vina, pa tudi razne mineralne vode. —
Cene se ne bodo menjavale, temveč postreglo se bode s stalnimi, zmernimi cenami
ob vsakem letnem času. Nosači, spremljevalci, jezdní konji in tovarna
živina, dalje sani za povratno vožnjo z gore bodo vselej na razpolago.

V obilni obisk vabita uljudno velespoštovanjem

Franz Woitz, restavratör.

Rudolf Pufitsch, posestnik.

Dunajska borza.

Dne 13. avgusta.

Skupni državni dolg v notah	101	gld.	60	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	gld.	60	kr.
Avstrijska zlata renta 4%	123	55		
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101	20		
Ogerska zlata renta 4%	122	20		
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99	50		
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	962			
Kreditne delnice, 160 gld.	360	75		
London vista	119	70		
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	62 1/2		
20 mark	11	73		
20 frankov (napoleonidor)	9	51		
Italijanski bankovci	44	05		
C. kr. cekini	5	64		

Dne 13. avgusta.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	144	gld.	—	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	156	25		
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	189	25		
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	45		
Tisne srečke 4%, 100 gld.	138	50		
Dunavske vravnane srečke 5%	127			
Dunavsko vravnano posojilo l. 1878	108	75		
Posojilo goriškega mesta	112			
4% kranjsko deželno posojilo	98			
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99	45		
Priporočene obveznice državne železnice	225			
južne železnice 3%	171	10		
južne železnice 5%	128	60		
dolenjskih železnic 4%	99			

Kreditne srečke, 100 gld.	201	gld.	50	kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	140			
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	17	90		
Rudolfove srečke, 10 gld.	22	75		
Salmove srečke, 40 gld.	69	50		
St. Genois srečke, 40 gld.	70			
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60			
Ljubljanske srečke	23			
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	154	75		
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gld. st. v.	3397	50		
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	420			
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	101			
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	60	50		
Montanska družba avstr. plan.	79	75		
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	153			
Papirnih rubljev 100	126			

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanje za izgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulatna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.